

CDA

RUIMTE OM TE GROEIEN

**Verkiezingsprogramma
CDA Velsen
2022**

WWW.CDA.NL/NOORD-HOLLAND/VELSEN

Inhoudsopgave

Inleiding	1
1. Zorg voor elkaar	2
2. Een sterke samenleving	7
3. Een eerlijke en duurzame economie	16
3.1 Eerlijke economie	16
3.2 Duurzame samenleving	19
4. Een dienstbare en beschermende overheid	23

Inleiding

Bij het CDA Velsen staat de gemeenschap centraal. De betrokkenheid van mensen bij hun dorp, hun school, hun buurt, hun kerk, hun bedrijf of hun sportvereniging. Dat is het draagvlak voor het leven in een gemeenschap. De basis van onze visie op mens en maatschappij is dat mensen vooral tot persoonlijke groei komen door verantwoordelijkheid voor elkaar te nemen.

Voor ons begint politiek met de erkenning van maatschappelijk initiatief. De overheid geeft alle mensen en organisaties het vertrouwen om te doen wat ze kunnen doen. De inwoner gunt de overheid de ruimte om te doen wat ze moet doen. Vertrouwen staat centraal. We willen geen harde cultuur van controleren en afrekenen.

Het CDA staat pal voor de rechtsstaat als onmisbare voorwaarde voor de bescherming van de mens. De overheid is er om samenleven mogelijk te maken. Het is een strenge en betrouwbare overheid die heldere grenzen stelt en onrecht bestrijdt.

We zetten in op betrokken inwoners om de onderlinge verbondenheid te versterken. Wie geraakt is door het lot van de ander kan niet anders dan in beweging komen. In de hulp van de overheid moet de menselijke maat weer zichtbaar en voelbaar worden gemaakt.

Vanuit het besef van verbondenheid tussen de generaties voelt het CDA zich geroepen tot zorg voor natuur en cultuur. Dat vraagt dat we verder kijken dan ons eigen belang en onze eigen tijd. We beschermen wat van waarde is. Om een betere samenleving achter te laten voor de komende generatie.

1.Zorg voor elkaar

CDA Velsen kiest voor een samenleving waar we met elkaar de verantwoordelijkheid dragen voor de gemeente waarin we willen leven.

We hebben elkaar nodig. De zorg voor elkaar is het fundament onder onze samenleving. Zo lang we goed voor elkaar zorgen kunnen we iedere uitdaging aan. We dragen samen de verantwoordelijkheid voor een rechtvaardige samenleving waarin iedereen meedoet en ieder mens telt. We zetten daarom in op samenwerking en gedeelde verantwoordelijkheid, omdat we ervan overtuigd zijn dat dat meer perspectief en vertrouwen biedt dan een ieder voor zich maatschappij.

Zorg in de buurt

Wij zetten ons in voor behoud van zorg in de buurt om te garanderen dat goede zorg voor iedereen op redelijke afstand bereikbaar is. Huisartsenposten en spoedeisende hulp moeten in de nabijheid beschikbaar zijn. Ook faciliteren we dat zorgpersoneel in de werkregio kan wonen, waar nodig met voorrangsregelingen. Het CDA kiest voor minder marktwerking en meer samenwerken als basis voor de zorg, dus ook in onze gemeenten.

Op regionaal niveau werken we voor de zwaardere zorg samen met de buurgemeenten om samen te komen tot een volledig regionaal zorgaanbod. Daarbij stemmen we de procedures op elkaar af zodat de zorgaanbieders niet voor iedere gemeente een andere procedure moeten volgen.

In de wijk willen we dat de eerstelijnszorg zoveel mogelijk als één team samenwerkt. Daarbij zetten we in op continuïteit, het is nooit leuk om zorg nodig te hebben, maar iedere keer een andere zorgverlener maakt anoniem, een vertrouwd gezicht is belangrijk.

Steun voor wie een ander helpt

Mantelzorgers hebben het soms zwaar. Wij vergroten de mogelijkheden om af en toe op adem te komen door respijtzorg en dagopvang en maken de aanvraag daarvan eenvoudiger. Vervoer naar de dagopvang en de respijtzorg moet goed geregeld zijn met zo nodig hulp van deur tot deur. Ook willen we meer aandacht voor jongeren die naast hun opleiding mantelzorg bieden.

Rond de dag van de mantelzorg zetten wij mantelzorgers in het zonnetje in de vorm van een mantelzorgcompliment.

We beschermen wat ons het meest dierbaar is: onze families en (dierbaren)gezinnen

We kiezen voor een samenleving die gebaseerd is op hechte families waar je op terug kan vallen. Families zijn de hoeksteen van de samenleving. Vanuit het gezin en de familie moeten de cirkels van aandacht en zorg steeds wijder getrokken worden. We verliezen daarbij de belangen van de alleenstaanden niet uit het oog.

Bij problemen in het gezin werken we aan één plan voor het gezin waarbij de coördinatie plaatsvindt door één regisseur voor het hele gezin, met aandacht voor juridische problemen,

relationele problemen, ouderschapsproblemen, veiligheid en schuldenproblematiek. Want, nu zijn er te vaak te veel hulpverleners in huis die onvoldoende samenwerken, met als gevolg dat situatie zelfs kan verslechteren.

Bij relatieproblemen bieden we laagdrempelige relatiehulp. We kijken daarbij als eerste naar het belang van de kinderen, zonder het gezin als geheel uit het oog te verliezen. We streven naar één loket waar mensen terecht kunnen bij complexe scheidingen. We zetten ook in op woonvormen die tijdelijke opvang bieden voor ouders met kinderen in een echtscheidingssituatie.

Iedereen heeft recht op een veilig thuis. We zorgen dat het advies- en meldpunt Veilig Thuis laagdrempelig bereikbaar is, met voldoende personeel dat goed opgeleid is. Een onveilige thuissituatie zorgt vaak voor meer problemen op korte en lange termijn. Hoe eerder een oplossing, hoe beter.

Armoede, schulden en dakloosheid voorkomen

Wij willen dat zo min mogelijk kinderen in armoede opgroeien. De komende periode willen we het aantal kinderen dat in armoede leeft minimaal halveren. We willen de gezinnen waar deze kinderen opgroeien meer maatwerk bieden en betere schuldregelingen. We willen de risicogroepen preventief bereiken om schulden in de toekomst te voorkomen.

Armoede brengt vaak eenzaamheid met zich mee omdat er geen geld is om iets te ondernemen. Er zijn veel regelingen, mogelijkheden en organisaties die zich inzetten voor het tegengaan van armoede en eenzaamheid. We zorgen voor meer bekendheid en betere toegankelijkheid van deze mogelijkheden.

Ook arme gezinnen moeten mee kunnen doen in de digitale samenleving, waar nodig draagt de gemeente bij in de kosten.

Wij staan voor goede huisvesting en goede bereikbaarheid van Voedselbank Velsen en kledingbank IJmond.

Wij willen uithuiszetting vanwege schulden voorkomen, zeker wanneer het om gezinnen met kinderen gaat. Dakloosheid heeft ernstige sociale en psychische effecten voor de betrokkenen en vergroot de problemen en kosten voor de betrokkenen en samenleving. Wij willen dat de (schuld)hulpverleningstrajecten vroegtijdig en effectief worden ingezet.

Jeugdhulp en WMO

We willen professionals in onze wijkteams die zelf aan de slag gaan met wat nodig is voor onze inwoners. Zij moeten zich meer richten op voorkomen en preventie van (gezondheids)problemen.

In de jeugdhulp zien we een toename van aanbieders die zich richten op lichte zorg. Hierdoor ontstaan tekorten en zijn bezuinigingen op andere noodzakelijke dingen nodig. Dit is onwenselijk. Wij willen een duidelijke afbakening wat jeugdzorg is en wat valt onder gewone opvoeding. We zetten in op samenwerking tussen jeugdzorg en passend onderwijs. We maken duidelijke afspraken met jeugdzorgaanbieders, voeren adequate controle uit op de financiën en pakken zorgfraude aan. Ook maken we duidelijke afspraken met huisartsen en andere verwijzers.

Wij willen af van ingewikkelde aanbestedingen en willen langdurige contracten binnen de jeugdhulp en de WMO.

CDA Velsen wil dat kinderen met jeugdhulp het recht krijgen om iemand uit hun eigen omgeving te betrekken bij belangrijke zorgbesluiten. Deze steunfiguur is geen professional, maar een goede bekende, zoals een familielid, de buurman of de trainer van de voetbalclub. De zelfgekozen mentor is er niet om delen van de professionele hulp over te nemen, maar om gelijkwaardig mee te beslissen over wat goed is voor het kind, het gezin en de situatie.

We besteden vanzelfsprekend aandacht aan de continuïteit van zorg voor jongeren die 18 worden. We kijken daarbij samen met de jongere naar een goed overgangspunt naar andere vormen van zorg en andere financieringsbronnen.

Goede zorg bestaat natuurlijk uit een goede samenwerking met huisartsen. We hebben goed contact met de huisartsen en overleggen met hen over de mogelijkheid tot inzetten van praktijkondersteuners voor de Jeugdhulp.

Iedereen moet mee kunnen doen

Mensen met een beperking moeten volledig mee kunnen doen in de samenleving. We zoeken samen met hen hoe dit mogelijk is. We voeren het VN verdrag Handicap zoveel mogelijk uit.

Sportvoorzieningen en openbare gebouwen moeten voor ieder goed toegankelijk zijn. Waar mogelijk willen we dat mensen met en zonder beperking samen kunnen sporten en bewegen.

Bij maatschappelijk belangrijke voorzieningen zorgen we voor voldoende gehandicaptenparkeerplaatsen.

We willen dat meer kinderen met een beperking naar een gewone school gaan, met een grotere rol voor passend onderwijs.

Laaggeletterdheid

In het dagelijks leven hebben te veel mensen moeite met lezen en schrijven. De laaggeletterdheid is veel te hoog. Het zet mensen onterecht op achterstand in de samenleving.

Wij pakken dit probleem aan door onze communicatie erop aan te passen en we stimuleren en initiatieven als taalcoaches vanuit openbare bibliotheken. We nemen deel aan lokale

allianties om mensen die moeite hebben met lezen, schrijven en digitale vaardigheden te kunnen bereiken en hen te verwijzen naar leeraanbod.

Jongeren moeten kansen krijgen

We bieden hulp bij het zoeken van stageplaatsen voor jongeren. Ook proberen we jongeren op andere manieren te ondersteunen bij het inlopen van achterstanden, bijvoorbeeld door zomerscholen of extra begeleiding te faciliteren.

Meer aandacht en zorg voor onze ouderen

CDA Velsen wil aandacht voor nieuwe woonvormen voor ouderen (verzorgingshuis nieuwe stijl). Hiermee wordt in veel behoeftes tegelijk voorzien: tegengaan eenzaamheid, maximale zelfstandigheid door wonen met zorg, doorstroom van de woningmarkt etc.

We zetten ons in om eenzaamheid, met name bij ouderen, zoveel mogelijk tegen te gaan. We streven naar huisbezoeken voor alle ouderen. We zetten extra in op het bevorderen van contact tussen ouderen en jongeren, bijvoorbeeld vanuit de maatschappelijke dienstplicht. Maar wij willen ook dat scholen, bedrijven (MKB) en verenigingen vaker een beroep doen op ouderen om als vrijwilliger, coach of mentor hun kennis en ervaring te delen met jongere generaties.

Nabuurship, het omzien naar elkaar, wordt via wijkinitiatieven gestimuleerd vanuit de gemeente.

Wij zetten in op het behoud van voorzieningen zoals een huisarts, supermarkt, pinautomaat, basisschool of openbare bibliotheek in de buurt.

Wijkcentra waar buurtgenoten elkaar kunnen ontmoeten en kunnen leren kennen zijn onmisbaar. Dit kunnen ook plekken zijn waar huisartsen en andere zorgverleners dicht bij de mensen kunnen werken. We ondersteunen en stimuleren projecten die generaties en culturen met elkaar in contact brengen.

Vervoersmogelijkheden voor senioren en mensen met een beperking moeten binnen de gemeente op orde zijn. We brengen de bestaande mogelijkheden verder onder de aandacht. Met een indicatie via het WMO loket is het eenvoudig om vervoer te regelen van deur tot deur. Hierbij is ook aandacht voor maatschappelijke initiatieven zoals een belbus of buurtvervoer.

Bij het bouwen van woningen voor senioren hebben we extra aandacht voor de bereikbaarheid van voorzieningen zoals een huisartsenpost en een apotheek en de veiligheid van de leefomgeving.

Wij willen meer variatie in het aanbod van woonvormen voor ouderen in de nabijheid van zorg. Hofjes, kleinschalige appartementencomplexen zijn een aantrekkelijk alternatief voor ouderen die wel op zichzelf willen blijven wonen, maar niet langer de zorg voor een heel huis willen hebben. We ondersteunen verpleeghuizen die ruimte nodig hebben om uit te breiden. Daarnaast zorgen we voor een gevarieerd aanbod van nieuwe vormen van wonen en zorg. We willen het oprichten van zorgcoöperaties faciliteren. We faciliteren en zorgen voor

snellere behandeling van aanvragen voor mantelzorgwoningen en familiehuizen.

Voor mensen in de laatste levensfase moet er goede zorg en ondersteuning zijn en moet er aandacht zijn voor zingevingvragen. CDA Velsen koestert de aanwezigheid van hospice De Heideberg in onze gemeente.

Op hogere leeftijd worden ouderen kwetsbaarder voor oplichting en kleine criminaliteit, ook via het internet. Dit heeft een grote impact op hun gevoel van veiligheid. Wij geven meer voorlichting en willen dat de politie, banken en bedrijven extra aandacht geven aan meldingen en aangiftes van ouderen.

Geestelijke gezondheidszorg

We hebben extra aandacht voor de geestelijke gezondheidszorg. We willen schrijnende situaties en verward gedrag op straat voorkomen door betere samenwerking tussen instellingen en maatschappelijke partners. Ook hebben we aandacht voor de samenwerking tussen de politie en de GGZ. Buurtbewoners kunnen 24 uur per dag terecht bij een centraal telefoonnummer als zij zich zorgen maken over een buurtgenoot.

Er moet meer aandacht komen voor de slachtoffers van burenoverlast; dit heeft enorme psychische impact.

De coronacrisis heeft ook geestelijk zijn tol geëist bij mensen. Wij bieden inwoners zoveel mogelijk hulp en ondersteuning om de gevolgen te verwerken en het leven weer op te pakken.

Inzetten op preventie en gezond leven

We zetten in op preventie en gezond leven, waarbij de gemeente, het zorgkantoor, zorgverleners, zorgverzekeraars en zorgorganisaties samenwerken. We betrekken sportverenigingen en buurtsportcoaches bij het preventiebeleid en we zetten bekende sporters in als ambassadeurs voor een gezonde leefstijl. Sport zorgt ervoor dat mensen bewegen, maar het verbindt mensen ook. Wij versterken verenigingen en willen meer voorzieningen voor sport en beweging in de openbare ruimte. Hierbij kan ook gedacht worden aan een combinatie van sport- en speelvoorzieningen.

We stimuleren een gezond leefstijl door actieve beweegprogramma's en we zetten vroegtijdig preventieprogramma's in tegen roken drank- en drugsgebruik.

Wij bieden laagdrempelige sport- en bewegingsactiviteiten in de wijk voor mensen die door armoede of andere

belemmeringen weinig of niet sporten. Ieder kind moet een zwemdiploma kunnen halen en moet kunnen meedoen met een sportactiviteit. Wij zorgen dat de buurtsportcoaches hun werk kunnen blijven doen. Ook zorgen we voor sportveldjes en groene speeltuinen in de wijk.

Wij hebben aandacht voor het onderhouden en verduurzamen van sportaccommodaties. Sportaccommodaties moeten goed bereikbaar zijn en veilig. Achterstallig onderhoud moet worden weggewerkt. We zetten sportaccommodaties multifunctioneel in voor de buurt.

Het CDA zet zich in voor de revitalisering van Sportpark De Elta en de renovatie en verduurzaming van de accommodaties op het park.

Wij zetten in op een veilig sportklimaat, zodat iedereen kan sporten. Daarbij bevorderen we het aanstellen van vertrouwenspersonen bij sportverenigingen. We bevorderen waar mogelijk de contacten tussen sportverenigingen en andere maatschappelijke organisaties zoals onderwijs-, zorg- en jeugdinstituten en de veiligheidshuizen.

Participatie en inburgering

Participatie van alle inwoners is belangrijk. De rol van de gemeente verandert door de nieuwe wet inburgering. Nieuwkomers moeten snel mee kunnen doen in de samenleving. We streven ernaar dat iedereen een (passende) baan heeft of een opleiding volgt.

Vrouwelijke statushouders en oudkomers hebben vaak een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. We willen dat wanneer een partner werk vindt, de begeleidingstrajecten van de andere partner niet kunnen doorgaan.

Maatschappelijke begeleiding moet leiden tot meer zelfredzaamheid. Veel begeleiding is informeel en wordt door vrijwilligers gedaan. We willen zorgdragen dat er voldoende betaalde krachten zijn om de maatschappelijke begeleiders te coachen en op te vangen. Zij zijn nodig om de vrijwilligers goed te laten functioneren.

Inclusiviteit en anti-discriminatie

Wij willen dat de gemeente als werkgever werkt aan een inclusieve organisatie. Dit betekent bewustwording creëren bij de eigen medewerkers en inclusief werken aan beleid. Bij het uitzetten van vacatures zorgen we ervoor dat deze inclusief is. Sollicitanten met diverse (migratie)achtergronden of mensen met een mogelijke arbeidsbeperking moeten zich uitgenodigd voelen om te reageren op de vacature.

Het voorkomen van discriminatie in iedere vorm blijft voor ons een belangrijk aandachtspunt. Onze gemeente moet een inclusieve gemeente zijn waarbij we met respect met elkaar omgaan. We zetten ons actief in voor een omgeving waarin LHBTI'ers, maar ook andere kwetsbare groepen, zich veilig en prettig voelen.

2. Een sterke samenleving

Het CDA kiest voor een sterke samenleving waarin iedereen kansen krijgt. Iedereen telt mee

en werkt mee. Het begint met zorgen voor jezelf, en waar mogelijk ook voor anderen. Wie echt hulp nodig heeft, krijgt die van de gemeente.

We moeten voorkomen dat mensen er niet bij horen. De menselijke maat staat centraal en WIJ is belangrijker dan ik. Een sterke samenleving zien we als een gemeente waar het geschikt wonen is voor iedereen, waar de openbare ruimte veilig, aantrekkelijk en uitnodigend is en waar voorzieningen beschikbaar en toegankelijk zijn. Voor de levendigheid en saamhorigheid zijn verenigingen en vrijwilligers essentieel voor de gemeente. Waardering en ondersteuning voor hen die zich belangeloos inzetten is nodig.

Wonen: kiezen voor kwaliteit, duurzaamheid, flexibiliteit

Voor het CDA is het woonbeleid gericht op kwaliteit, duurzaamheid, flexibiliteit en maatwerk. Met woningcorporaties maakt de gemeente gerichte prestatieafspraken over de hoeveelheid en de kwaliteit van het woningaanbod. We willen woningbouwcorporaties meer ruimte geven om met bouw en de verduurzaming aan de slag te gaan.

Er moet een oplossing komen voor de enorme hoeveelheid regels voor woningbouwinitiatieven. We maken flexibele woonvormen voor starters mogelijk door een daadkrachtige aanpak. Deze woonvormen kunnen ook ingezet worden voor andere doelgroepen (bijv. statushouders, daklozen en eenpersoonshuishoudens).

We omarmen particuliere wooninitiatieven. Nieuwe woonconcepten krijgen vrijheid en medewerking om te ontwikkelen. Dit draagt optimaal bij aan de diversiteit en het aantal woningen.

Woonaanbod: ruim baan voor starters, doorstromers en senioren

Er zijn op dit moment te weinig geschikte woningen. Wij willen extra aandacht voor de lastige positie van starters, senioren, mensen met een kleine portemonnee en eenpersoonshuishoudens bij het vinden van een geschikte huur- of koopwoning.

Om de wachtlijsten voor een woning weg te werken is voor de korte termijn meer (sociale) woningbouw nodig. Wij zetten extra in op de bouw van levensloopbestendige woningen voor senioren. Dit is niet alleen goed voor de woonbehoefte van toekomstige senioren; ook stimuleert de bouw van levensloopbestendige woningen de doorstroom op de woningmarkt.

Het bouwen van tijdelijke woningen (flexwonen) is een effectief middel in de strijd tegen woningnood dat snel kan worden toegepast. Hiermee bieden we perspectief aan mensen met een acute woonvraag, die met de reguliere woningtoewijzing tussen wal en schip vallen. Denk hierbij aan starters, gebroken gezinnen, mensen die een baan gevonden hebben in een nieuwe omgeving. Wij zetten hierbij maximaal in op de mogelijkheden voor versnelde bestemmingsplanprocedures en de bouw van tijdelijke woningen (mogelijk op basis van Crisis- en Herstelwet').

We willen bij nieuwbouwwoningen zo veel mogelijk voorrang voor inwoners van de gemeente. Kopers moeten een sociaal en/of economische binding hebben met de woonplek. Hoewel dit (juridisch) geen eenvoudige opgave is, zou het onderdeel moeten zijn van de verkoopvoorwaarden van nieuwe woningen.

Wij zetten ons maximaal in voor het flexibel omgaan met bijzondere woonvormen. De combinatie van wonen en zorg voor een gehandicapt kind of familie in de directe woonomgeving vindt het CDA vanzelfsprekend. Hiervoor kan de gemeente vergunningen voor flexibele bouwconcepten met een bepaalde duur afgeven, waarna de opstal, als de zorgtaak is beëindigd, wordt verwijderd.

Het CDA spant zich in om nieuwe woningen betaalbaar te houden door bij bestemmingsplannen hier voorwaarden in te stellen.

Ontmoeten

De fysieke omgeving kan een belangrijke bijdrage leveren aan het bevorderen van contacten tussen inwoners: daarom zoeken we actief naar goede ontmoetingsplekken en we faciliteren die waar nodig. Hierbij kan gedacht worden aan gemeenschappelijke (multifunctionele) ruimten/binnentuinen waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Niet altijd het klassieke buurthuis of het bibliotheekfiliaal; het kunnen ook kerken, kringloopwinkels of koffiecorners van supermarkten zijn.

Iedereen hoort erbij. Het is belangrijk dat mensen elkaar ontmoeten buiten de eigen 'bubbel'. We stimuleren ontmoetingen tussen mensen met goede banen en opleidingen met inwoners in een kwetsbare positie. Dat draagt bij aan wederzijds inlevingsvermogen en empathie.

We kunnen mensen benoemen die zich richten op het stimuleren van ontmoetingen en samenwerking binnen de wijken waar mensen met verschillende achtergronden wonen; de vrijwillige wijkambassadeurs.

Iedereen wil wonen in een veilige, schone en plezierige wijk!

Wij zorgen dat buurten veilig zijn. Daarbij stimuleren we bewoners actief te zijn in de buurt en we verhogen de mogelijkheden voor bewoners om medeverantwoordelijkheid te dragen. We verhogen het vertrouwen in organisaties, de bekendheid van de professionals en de samenwerking in de wijk.

We hebben aandacht voor de oorzaken van onveiligheidsgevoel en pakken deze zo mogelijk samen met bewoners aan.

Mensen zelf vormen de basis voor veiligheid en leefbaarheid. Initiatieven zoals buurt WhatsApp-groepen en buurtouders die jongeren aanspreken, stimuleren we.

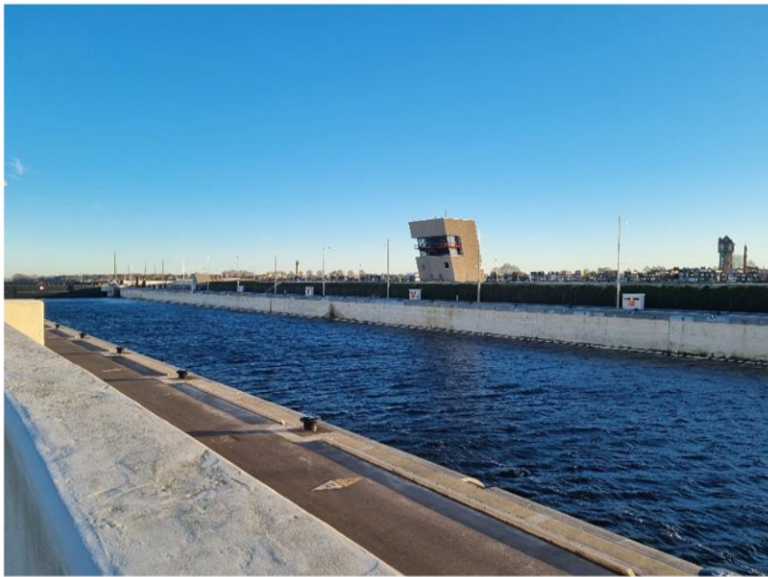
Afgelopen jaren stijgt het aantal buurtruzies en met het vele thuiswerken door

coronamaatregelen ontstaan soms ergernissen tussen burens. Wij zetten samen met woningcorporaties in op wijkcoördinatoren en buurtbemiddeling in plaats van escalatie en de gang naar de rechter.

Flexibel en circulair bouwen

Voor de lange termijn kiezen wij voor meer flexibel bouwen. Dit houdt in dat steeds meer woningen en andere gebouwen aanpasbaar zijn in geval hun bestemming verandert.

Het CDA vindt het belangrijk dat procedures voor aanvragen en initiatieven makkelijker en sneller opgepakt worden. Dit kan de gemeente doen door het vaststellen van bestemmingsplannen efficiënter in te richten, meer maatwerk te geven in plaats van afvinklijstjes, meer ruimte te geven aan bouwtechnische innovaties en minder angst voor

jurisprudentie. Procedures en formaliteiten zijn echter slechts een deel van de oplossing; ook verandering in gedrag – misschien wel cultuur – binnen het ambtelijk apparaat is wenselijk om via een meer proactieve en klantgerichte aanpak woningbouw te versnellen.

Veranderingen in de woonomgeving gaan de buurtbewoners aan. Wij vinden het daarom vanzelfsprekend dat bewoners worden betrokken bij bouwinitiatieven in hun woonbuurt.

Het CDA wil demontage en hergebruik van materialen stimuleren en sloop verminderen. Door circulair bouwen

en het werken met uitneembare onderdelen aan te moedigen slaan we drie vliegen in één klap. We maken woningen van duurzaam materiaal, die relatief snel kunnen worden gebouwd/gedemonteerd, en die geschikt zijn voor alle levensfasen.

Bouwen op de goede plek

In sommige dorpen van Velsen waar al sprake is van filedruk, is inbreiding van nieuwe woonbebouwing een efficiënt instrument om de steden vitaal en bereikbaar te houden. Daarom kijken we in de woningbouw allereerst naar de mogelijkheden van herbestemming, transformatie en verdichting van de bebouwde omgeving. We willen dat het groen hierbij wordt ontzien. Pas *daarna* kijken we naar uitbreiding van woningen aan de dorpsranden.

Velsen kent nog veel zogenaamde “inbrei”-locaties die mogelijkheden bieden voor woningbouw. Denk hierbij aan het terrein achter de AH, hoek Zeewijk-Lange Nieuwstraat, Planetenweg (Groot Helmduin) nabij de sportvelden. Herstructurering van sportvelden levert ook woningbouwlocaties op zoals op de Waterlolaan.

Het uitgangspunt is eerst kiezen voor inbrei locatie, om daarmee de groene randen langs de

dorpen zoveel als mogelijk te ontzien. We willen te allen tijde voorkomen dat dorpen aan elkaar groeien. Bouwen op de locatie van RKVV is wat het CDA betreft, op dit moment niet aan de orde. Bouwen in de duinen is geen optie.

Wij investeren in vergroening van de woonomgeving. Parken, speelweides, volkstuinten en stadsnatuur vergroten de leefbaarheid en gezondheid en zijn van steeds groter belang voor afkoeling bij hitte of de opvang van regenwater bij extreme buien.

Belangrijk is de bereikbaarheid van voorzieningen en de veiligheid van de leefomgeving. Voor mensen met een ernstig psychische aandoening of ouderen is het van belang dat er voldoende passende woonruimte met zorg dichtbij aanwezig is.

Het CDA wil dat planontwikkelingen meer vanuit een totaalvisie op het dorp tot stand komen. Wij zien de gemeente als bewaker van integraliteit en pakt deze rol in het kader van de uitvoering van de Omgevingswet.

De kracht van Velsen is de diversiteit en eigen identiteit van de dorpen. Die eigen identiteit moet van het opstellen van “visie”-documenten tot uiteindelijke planuitvoering behouden blijven.

Kwaliteit van de woonomgeving

De positieve effecten van groen op onze gezondheid zijn bewezen. Mensen met een groene woonomgeving voelen zich gezonder. Wij willen de groene openbare ruimte aantrekkelijker maken om te bewegen, te zijn én te ontmoeten. De gemeente legt ‘spelen in het groen’ vast als ruimtelijke functie. Het CDA vindt dat openbare groenstroken beter kunnen worden benut. Het houdt de stad koel in de zomer, gaat wateroverlast tegen in de winter en zorgt voor versterking van de biodiversiteit. Hierbij denken we aan bloemrijk bembelbeheer en toepassing van natuurlijke afscheidingen zoals een houtwal om een parkeerplaats. Door als gemeente het groen ecologisch te onderhouden en chemische middelen te verbieden geven we het goede voorbeeld.

Steden moeten ‘waterslim’ worden zodat we de pieken in regenval en droogte beter aankunnen. Het CDA wil groene daken, het afkoppelen van hemelwater op het riool en energiebesparende maatregelen stimuleren. Europese en nationale subsidieregelingen moeten hiervoor meer worden ingezet. Ten aanzien van plaatsing windmolens en zonnecollectoren vindt het CDA het essentieel dat er lokaal voldoende draagvlak is, voordat plannen worden uitgevoerd.

Voor de energietransitie zijn, op dit moment, windmolens en zonneweides essentieel. Toch blijft van belang dat wij, in het kader van de plaatsing van windmolens, een open vizier houden bij nieuwe inzichten op het terrein van de gezondheid. Te denken valt aan de gevolgen van slagschaduw, geluidshinder, horizonvervuiling en de combinatie van windmolens en de uitstoot van TATA Steel.

Het is belangrijk dat de gemeente over het niveau van groenonderhoud communiceert met omwonenden. Wij willen bewoners meer inbreng geven over het groen in hun buurt. Willen mensen hoogwaardig groen in hun buurt, dan vragen we in ruil daarvoor hun bijdrage bij het onderhoud van dit groen. Ze kunnen snippergroen van de gemeente adopteren. De gemeente faciliteert de bewoners waar nodig met materialen en kennis, en organiseert hiertoe een vast aanspreekpunt.

Uitgangspunt is dat de samenleving als eerste verantwoordelijkheid neemt en dan pas de overheid. We leren onze kinderen dat spelen in de omgeving van water gevaarlijk kan zijn, dat speeltuinen en klimrekken risico's met zich mee kunnen brengen en accepteren dat de overheid niet overal een oplossing voor hoeft te bedenken.

De inrichting van de openbare ruimte mag niet het sluitstuk zijn van economische activiteiten in de omgeving. De zorg voor een aantrekkelijke en toegankelijke inpassing in de omgeving is een vast onderdeel van ontwikkelopgaven. Het CDA blijft erop toezien dat de openbare ruimte niet vervuult en verloedert, maar dat wordt gewerkt aan een schone en veilige gemeente.

Iedereen moet op een veilige manier op pad kunnen. De openbare ruimte moet veilig zijn, door bijvoorbeeld het toepassen van slimme verlichting. Zo zorgen we voor zelfstandige mobiliteit van kinderen en ouderen.

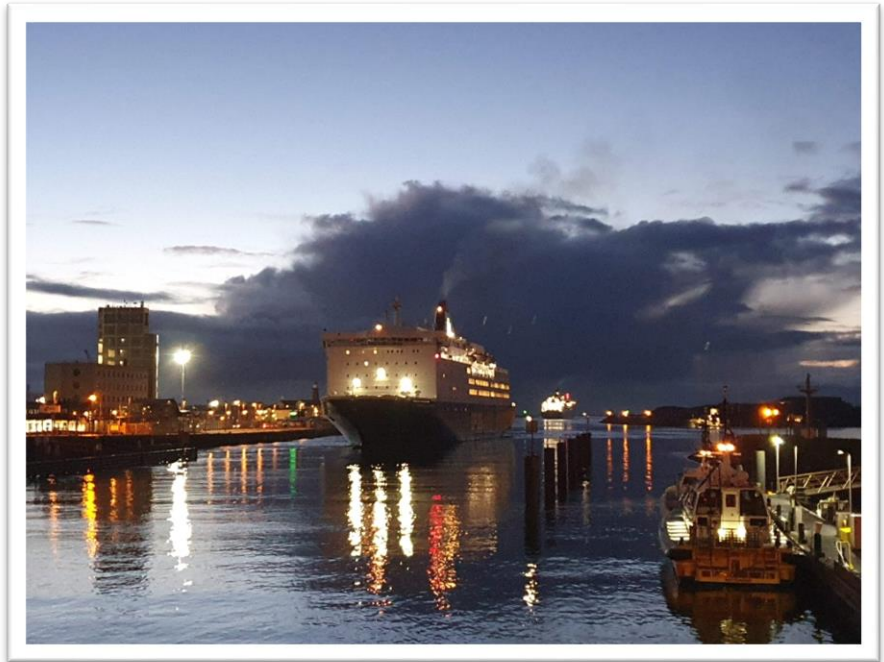
Het CDA blijft erop toezien dat openbare ruimten en gebouwen goed toegankelijk zijn, hindernissen worden gesignaleerd en verholpen.

De gemeente ondersteunt collectieve oplossingen die inwoners zelf bedenken om beter voor elkaar te kunnen zorgen. Denk bijvoorbeeld aan bankjes voor ontmoeting en zodat ouderen kunnen uitrusten.

Right to challenge

Wij willen dat inwoners en verenigingen het recht krijgen (Right to challenge) om de uitvoering van een collectieve voorziening van de overheid over te nemen (tegen minder of gelijke kosten). Dit kan om van alles gaan: van onderhoud van snippergroen om het huis, het beheer van sportvelden door de club tot de zorg voor ouderen.

Buurtbewoners kunnen inspraak krijgen bij de inzet van banen in de bijstand (wijkbanen): wil de buurt een conciërge bij de moestuin of liever wijkbanen bij het bestrijden van eenzaamheid onder jongeren?

Investeren in goede bereikbaarheid

Goede bereikbaarheid stelt mensen in staat om te participeren in de samenleving en draagt bij aan verbetering van de leefomgeving.

Op korte afstanden is de fiets een aantrekkelijk, schoon en gezond vervoermiddel. Wij kiezen voor een veilig en fijnmazig fietsnetwerk.

Wij zetten in op de verdere realisering van fietssnelwegen. In combinatie met de opkomst van de elektrische fiets nodigen snelle routes uit vaker op de fiets te stappen en om langere afstanden af te leggen. Dit vermindert tegelijkertijd de druk op wegen en het milieu.

Met de elektrische fiets neemt het bereik van de fiets als vervoermiddel toe. Vooral in het woon-werkverkeer leidt dit tot nieuwe kansen. Wij zetten in op de aanleg van snelfietspaden tussen woon- en werkplekken. Voor veel woongebieden is dit een zinvolle investering. Verkeersveiligheid van alle weggebruikers is daarbij randvoorwaardelijk.

Het snelfietspad van de Westelijke Randweg (Haarlem) moet doorgetrokken worden naar Santpoort-Noord.

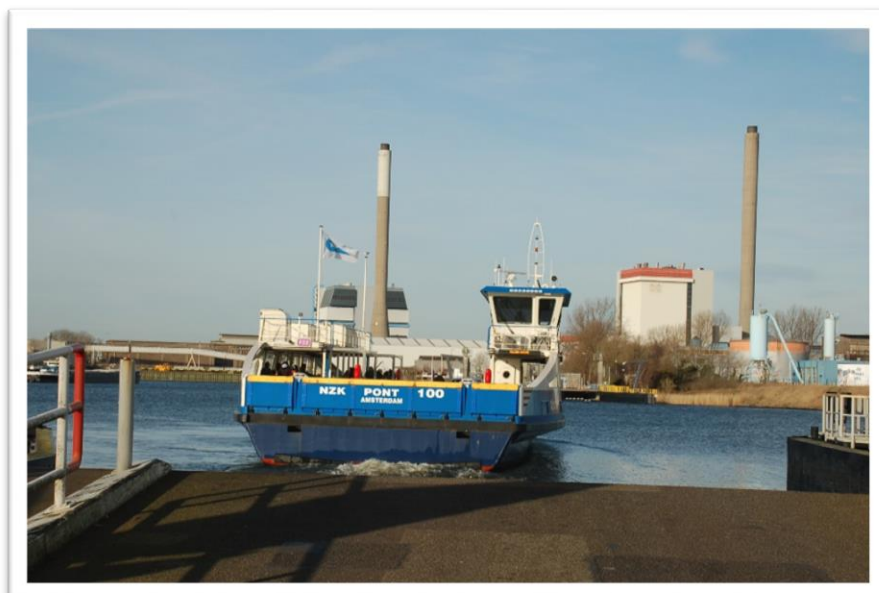
Goed openbaar vervoer

Goed en aantrekkelijk OV is belangrijk. Het vermindert de afhankelijkheid van de auto, en kan in combinatie met nieuwe mobiliteitsconcepten zoals autodelen er zelfs toe leiden dat parkeerplekken worden teruggegeven aan de buurt (nieuwe speelplekken, of toevoegen van groen). Zo verbetert de leefbaarheid, en verminderen drukte en vervuiling in Velsen.

Goede bereikbaarheid van buurten, voorzieningen en bedrijventerreinen is een groot goed. Voor deze plekken zetten wij ons samen met de provincie in voor goede concessies voor het openbaar vervoer.

Wij zetten ons in voor de realisering van regionale OV-knooppunten, met goede overstapmogelijkheden en bijbehorende voorzieningen (stalling fietsen, oplaadmogelijkheden elektrische fietsen, beschut overstappen).

Wij zetten in op nieuwe hoogwaardige vormen van Openbaar Vervoer. Dat kan door dunne OV-lijnen te bundelen tot een dikkere lijn waar de bus vaker rijdt (bijv. eens per kwartier). Dit moet samengaan met maatwerkoplossingen ten behoeve

van het voor- en natransport.

Met (Collectief) Vraagafhankelijk Vervoer willen wij nog beter inspelen op de vraag van de reiziger. Vraagafhankelijk vervoer kan een belangrijke aanvullende functie hebben in het voor- en natransport naar reguliere OV-verbindingen. Wij willen reizigers op aanvraag vanuit diverse locaties naar OV-haltes vervoeren. Wij stimuleren op dit gebied maatschappelijke initiatieven en innovaties op ICT-gebied.

Nieuwe combinaties in het doelgroepenvervoer bieden nieuwe mogelijkheden. Inwoners kunnen zelf bijdragen aan duurzaam vervoer door bijvoorbeeld gebruik te maken van huurauto's, autodelen, etc.

Bedrijven kunnen werknemers stimuleren tot duurzamer vervoer. Wij helpen bedrijven door belemmeringen die zij ervaren weg te nemen. De gemeente faciliteert het contact tussen bedrijven en OV concessiehouders, voor het organiseren van maatwerkoplossingen.

Wij vinden dat mensen met een beperking zonder hinder gebruik moeten kunnen maken van het openbaar vervoer.

Lokale investeringen van inwoners en bedrijven in glasvezel, schone energie of de economie kunnen nieuwe kansen bieden. Het CDA stelt zich op als aanjager van innovatie op dit gebied.

Het CDA wil dat alle inwoners de mogelijkheid hebben om optimaal gebruik te maken van alle digitale diensten. Een glasvezelnetwerk biedt hiervoor een oplossing. Wij willen daarom een glasvezelnetwerk tot in alle uithoeken van de gemeente. Ontwikkelaars mogen pas aanleggen als zij ook in onrendabele (buiten)gebieden willen investeren. Dit netwerk moet open zijn waarop alle providers in Nederland hun diensten kunnen aanbieden. Wij zijn voor duurzame innovaties bij de aanleg van wegen. Denk hierbij aan laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen, aan gras-parkeren, maar ook aan specifieke projecten, zoals projecten met circulair asfalt.

Levendigheid en saamhorigheid: voor een sterk en vitaal verenigingsleven

Wij maken ons sterk voor een vitaal verenigingsleven. Verenigingen met al hun vrijwilligers zijn het cement van de samenleving. Hier leert jong en oud om samen te werken, om te gaan met teleurstellingen, en verantwoordelijkheid te nemen.

Het CDA wil voor verenigingen dat regels en vergunningen worden verminderd. Geef verenigingen en clubs meer ruimte voor initiatief. Het is goed als voor hun plannen en ideeën de ruimte krijgen waar mogelijk kan worden volstaan met algemene regels of met een melding.

Benodigde vergunningen zijn voor verenigingen bij voorkeur doorlopend (zodat deze niet periodiek verlengd hoeven te worden). Verstrekken van kleine subsidies (bijvoorbeeld onder € 5.000) krijgen een lichte verantwoordingsplicht. Dus zonder uitgebreide administratie en regels.

Wanneer vrijwilligers- en verenigingsactiviteiten in het verlengde liggen van alledaagse

(vergunningsvrije) activiteiten, zoals bijvoorbeeld bij een concert of tentoonstelling in een kerk, willen wij willen soepel omgaan met evenementenvergunningen.

Verenigingsgebouwen worden vrijgesteld van de OZB.

Daar waar voorzieningen onder druk staan worden deze bij voorkeur ingericht voor meerdere gebruikers. Zo kunnen voorzieningen langer behouden blijven. Scholen, zorginstellingen en verenigingen maken bijvoorbeeld gebruik van hetzelfde gebouw.

Kunst en cultuur voor iedereen toegankelijk

Wij vinden het belangrijk dat iedere inwoner zich kan ontwikkelen via muziek, toneel of andere culturele vorming en toegang heeft tot plekken waar kunst en cultuur tot leven komen. Daarom is het belangrijk dat er laagdrempelige voorzieningen voor de beoefening van (amateur)kunst zijn en dat deze voorzieningen financieel worden ondersteund door de gemeente.

We bezinnen ons of de gemeente culturele instellingen volledig afhankelijk moeten zijn van gemeentefinanciering. De gemeente faciliteert de samenwerking van verenigingen en onderwijsinstellingen om tot een gevarieerd cultuuraanbod te verzorgen voor jong en oud. CDA Velsen ziet onze stadsschouwburg als een belangrijke culturele voorziening die behouden moet blijven ten behoeve van ons culturele verenigingsleven. Een verbreding van het aanbod met bijvoorbeeld vlakke vloer zal moeten leiden tot een rendabele exploitatie die minder afhankelijk is van overheidssubsidie. Sponsoring en verdere commerciële activiteiten kunnen worden uitgebouwd.

Het CDA wil dat bijstandsgezinnen en gezinnen op de armoedegrens ook deel kunnen nemen aan culturele activiteiten. We willen hun deelname stimuleren door het aanbod voor hen goedkoper te maken door bijvoorbeeld een lokale kortingspas of gratis openbaar vervoer.

De gevolgen van corona voor de cultuursector zijn groot. We willen lokale kunst- en cultuur gezelschappen zo snel mogelijk op verantwoorde wijze weer verantwoord hun gang te laten gaan. Naast de door hen verzorgde lessen, repetities en bijeenkomsten dragen deze activiteiten ook bij het gemeenschapsgevoel en het verminderen van eenzaamheid. Wij willen daarom een steunpakket cultuur. Het CDA wil amateurverenigingen en (private) cultuureducatieve organisaties faciliteren door te korten op huurlasten van les- en repetitieruimtes. Omdat huurkorting niet zoals subsidies tot inkomsten wordt gerekend is aftrek van de NOW-steun niet aan de orde. Met dit steunpakket cultuur in de gemeente kan een tegemoetkoming of overbrugging worden verzorgd om omzetschade bij ZZP'ers en culturele instellingen te dekken.

Het uitschrijven van opdrachten en prijsvragen voor realisatie van kunstwerken aan lokale kunstenaars biedt een goede mogelijkheid om hen te ondersteunen en te laten bloeien.

Fondsen en subsidies

Er zijn tal van fondsen en subsidies naast de reguliere gemeentelijke middelen, maar deze worden in de ene gemeente veel slimmer en vaker gebruikt dan de andere. Door een

subsidiecoördinator in de gemeente en een voor de regio aan te stellen wil het CDA ervoor zorgen dat de gemeente faciliteert, de juiste verbindingen legt en voorziet in voorlichting om fondsen en subsidies aan te vragen.

Verbeteren leesvaardigheid

Het lees- en schrijfniveau van Nederlandse jongeren daalt. In Nederland is bij een kwart van de leerlingen de leesvaardigheid onvoldoende om goed mee te kunnen doen in de samenleving. Het CDA wil dat bibliotheken en onderwijsinstellingen meer middelen krijgen om de vaardigheden op dit gebied te stimuleren en op peil te brengen. De bibliotheek is een kennisvoorziening die niet alleen voor jongeren, maar voor iedereen zo toegankelijk mogelijk moet blijven en daarbij met haar tijd meegaat. Wij zien de bibliotheek als ontmoetingsplek waar mensen van diverse achtergronden samenkomen om kennis op te doen en de kans krijgen al het moois te ontdekken dat literatuur, kunst en wetenschap ons te bieden hebben.

3. Een duurzame en eerlijke economie

Wij maken serieus werk van een duurzame en eerlijke economie. Een economie met ruimte voor lokaal ondernemerschap. Het is meer dan terecht dat de gemeente met lokale ondernemers gezamenlijk optrekt in de uitdagingen op het gebied van duurzaamheid, werkgelegenheid en scholing. Eerlijk ondernemerschap kenmerkt zich door bewust te zijn van de impact op de omgeving en door continuïteit op de langere termijn voorop te stellen. Maatschappelijk verantwoord ondernemen en sociaal ondernemerschap stimuleren we.

De verduurzamingsopgave is voor gemeenten een uitdaging op zowel fysiek als sociaal vlak. Het CDA wil de verduurzamingsopgave betaalbaar en behapbaar voor de inwoners uitvoeren. Het uitgangspunt is daarbij dat het voor inwoners zoveel als mogelijk kostenneutraal is. Met een groene en schone leefomgeving, investeringen in schone energie en vermindering van de CO₂-uitstoot dragen we bij aan de doelen van Parijs. Daarbij staan wij voor een eerlijke balans tussen de lokale lusten en lasten van het klimaatbeleid. We betrekken inwoners vooraf bij grote besluiten en bieden ruimere regelingen voor investeringen in isolatie en energiebesparing aan je eigen huis.

3.1. Eerlijke economie

Lokaal ondernemerschap en lokale ondersteuning

Voor het CDA is het belangrijk dat de gemeente met het midden- en kleinbedrijf (MKB) afspraken maakt op basis van wederkerigheid (geven en nemen). Zo willen we dat met het bedrijfsleven, het onderwijs en andere organisaties afspraken gemaakt worden op het gebied van duurzaamheidsmaatregelen, investeringen in opleidingen ter bevordering van toekomstig personeel, aanstellen van mensen met een beperking, een minimaal aantal stage- en leerplekken en investeringen in innovatie.

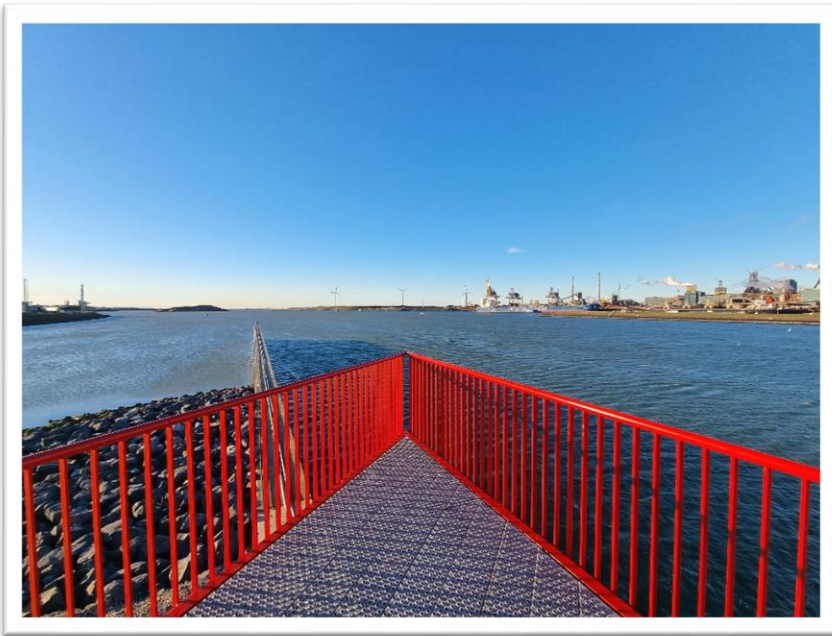
We willen één aanspreekpunt voor ondernemers dat verantwoordelijk is voor het traject van vergunningsaanvragen maar ook voor kansen en vragen. Een ondernemer hoeft dus niet

meer te 'zoeken' naar de juiste ambtenaar bij het juiste loket.

We willen geen hogere lokale belastingen voor ondernemers. Behalve als in samenspraak met de ondernemers is afgesproken om de inkomsten te gebruiken voor verbeteringen van het ondernemersklimaat.

Voor betalingen aan ondernemers willen we dat betalen binnen dertig dagen de norm is.

We willen een ondernemershuis inrichten waar ook het gemeentelijk ondernemersloket en/of werkgeversservicepunt wordt gevestigd. Met een horecaondernemer kan ook worden voorzien in ontmoeting en een vergaderlocatie.

Daar waar samenwerking tussen ondernemers niet vanzelf van de grond komt, moet de gemeente helpen met ondernemersfondsen (of alternatieven). Het verhoogde OZB-tarief van deze regeling is inleg in het ondernemersfonds en draagt bij aan algemene investeringen om de gehele ondernemersomgeving aantrekkelijker te maken voor publiek en klanten.

In het kader van het toekomstbestendig maken van de economie is flexibiliteit belangrijk. De ondernemer moet meer ruimte krijgen om te ondernemen. Dat kan

door het schrappen, aanpassen of flexibiliseren van regels en meer ruimte voor experimenten in het op te stellen omgevingsplan.

Wij willen dat onze bedrijventerreinen goed bereikbaar en veilig zijn. Een goede ontsluiting naar de snelweg en goede openbaar vervoersverbindingen dragen bij aan de toekomstbestendigheid van onze bedrijventerreinen.

Wij willen een goede samenwerking tussen bedrijven stimuleren en mee-investeren in een goede lobby in de regio. Dit vergroot de kansen voor ondernemers en bedrijven voor onze bedrijventerreinen.

We willen inzetten op het herstructureren/revitaliseren van bestaande bedrijventerreinen. We willen dat het gebruik van bestaande terreinen voor gaat op het ontwikkelen van nieuwe bedrijventerreinen (waaronder kantoorlocaties). Regionale afstemming tussen gemeenten over de omvang en de kwaliteit van bedrijventerreinen is hierbij belangrijk.

Voor lokaal gewortelde bedrijven moet ruimte zijn voor groei, zodat de vitaliteit van buurten, wijken en dorpen behouden blijft.

We stimuleren samenwerkingen op bedrijventerreinen om energieneutraal te worden. We willen dat de gemeente mee-financiert in onderzoeken zoals energiescans en haalbaarheidsstudies.

Minder leegstand in binnensteden en winkelstraten

We willen dat de gemeente de regie pakt op thema's als leegstand, aantrekkelijke groene en schone openbare ruimte en veiligheid. Oplossingen worden in samenspraak met lokale ondernemers bedacht.

We willen dat leegstaande winkels, bedrijfsgebouwen of overheids panden worden gebruikt om startende en kleine ondernemers te huisvesten, en dit samen met banken en lokale vastgoedeigenaren te realiseren. We willen bekijken of een verhuispremie voor bedrijven helpt om het verplaatsen en concentreren van winkels aan te moedigen.

We vinden dat er terughoudend omgegaan moet worden met het realiseren van grootschalige detailhandel aan de rand van steden en dorpen. Dit om het leegzuigen van stads- en dorpscentra te voorkomen.

In onze gemeente hebben we straten waar veel dezelfde zaken (kapperszaken of fastfood) bevinden. Dit vermindert de kwaliteit van winkelgebieden. Wij willen daarom in samenspraak met de ondernemers een functioneel limiteringssysteem ontwikkelen. Hierdoor is het mogelijk om bij een eenzijdig aanbod aan winkels een nieuwe winkel in hetzelfde segment te weren. De gemeente neemt hierin het voortouw.

Werkgelegenheid

Wij zetten in op duurzaam werk; tijdelijke arbeidsplaatsen moeten altijd perspectief bieden op een vervolg.

Werken geeft mensen levensvreugde. Daarom zetten wij maximaal in op het voorkomen van werkloosheid. Mensen die in de bijstand zitten, helpen we met een lokale basisbaan. Dit is een parttime baan die meer opbrengt dan de bijstandsuitkering en gericht moet zijn op het doorstromen naar een volwaardige baan.

Vrijwilligers en mantelzorgers boven de 65 jaar, die structureel meerdere dagen per week vrijwilligerswerk doen of mantelzorger zijn, geven wij een vrijstelling van de sollicitatieplicht.

We willen de mogelijkheden om over de grens te werken, bevorderen. Ook binnen Euregionaal verband willen we dat gemeenten zoveel mogelijk profiteren van de kennis, kunde en mogelijkheden van hun ooster- en zuiderburen, en wederzijds.

Arbeidsmigranten

De huisvesting van arbeidsmigranten moet menselijk en veilig zijn. Hier ligt een verantwoordelijkheid bij werkgevers en de uitzendbranche. We werken actief mee aan initiatieven om de veiligheid voor arbeidsmigranten te waarborgen.

We gaan streng handhaven op het aantal arbeidsmigranten in eengezinswoningen.

We werken toe naar het verbieden van huisvesting voor arbeidsmigranten in wijken en dorpen door verblijfbieters. Hiervoor willen we huisvesting op het terrein van de werkgever in het buitengebied of op bedrijventerrein mogelijk maken. Daarnaast onderzoeken we om kleinschalige concentraties van huisvesting buiten wijken en dorpen mogelijk te maken.

We willen dat om passende (tijdelijke) woonruimte te ontwikkelen in gesprek wordt gegaan met werkgevers en uitzendorganisaties. Bij concrete mogelijkheden wordt de buurt/kern in een vroeg stadium geïnformeerd en geraadpleegd.

Wij zorgen dat arbeidsmigranten goed op de hoogte zijn van beschikbare taalcursussen, publieke voorzieningen en belangrijke regels die in Nederland gelden. We zetten projecten op om het contact tussen arbeidsmigranten en lokale inwoners te stimuleren.

Leren en werken

Veel jongeren komen moeilijk aan een stageplaats tijdens hun opleiding. Een stageperiode is niet alleen belangrijk voor verdere ontwikkeling van vaardigheden en competenties, maar het is ook een voorwaarde om af te studeren of over te gaan naar een volgend studiejaar. Veel jongeren ondervinden stress omdat het aanbod van overheid en bedrijfsleven ontoereikend is, in het ergste geval staken zij om deze reden hun studie. Met als resultaat een studieschuld en geen diploma. Ondernemers ervaren op hun beurt een tekort aan (nieuwe) opgeleide medewerkers.

We willen daarom dat de samenwerking tussen regionale opleidingscentra en het bedrijfsleven verbeterd om jongeren aan een stageplek te helpen en opleidingstrajecten te ontwikkelen voor de specifieke werkgelegenheid in de regio.

De maatschappelijke stage is voor scholen niet verplicht. We willen dat scholen gestimuleerd worden om scholieren kennis te maken met maatschappelijke organisaties. Zo willen we dat jongeren ervaring opdoen in een bijdrage te leveren aan de samenleving en het werken in een (vrijwilligers)organisatie.

3.2 Duurzame samenleving

Betaalbaar, behapbaar en met draagvlak

Het CDA is voor een verduurzamingsopgave die betaalbaar en behapbaar is voor inwoners. Inwoners en bedrijven zijn bereid de stap te zetten, zolang zij weten dat de lasten betaalbaar zijn en eerlijk worden verdeeld. En zij -meer dan nu- vooraf worden betrokken bij belangrijke besluiten. Samenwerking is het sleutelwoord.

Om gemeentelijke duurzaamheidsdoelstellingen te realiseren wil het CDA inzetten op een integrale benadering van vraagstukken met een maximaal draagvlak onder inwoners. Voor de inwoners willen wij dat de lusten en lasten van het klimaatbeleid daarbij zo eerlijk mogelijk worden verdeeld.

De verduurzamingsopgave is voor het CDA een doorlopend proces waarin wij al doende zullen gaan leren. Om dit proces naar de toekomst toe effectief te kunnen organiseren zal tijd, geld en menskracht beschikbaar moeten komen. Als geld, tijd of mankracht ontbreekt

kunnen gemeenten deze verantwoordelijke verduurzamingsopgave niet aan (de Raad voor het Openbaar Bestuur becijferde januari 2021 dat gemeenten jaarlijks € 600 miljoen tekort komen!).

Energieopwekking en infrastructuur

We willen voorkomen dat inwoners gedwongen worden om deel te nemen aan een collectieve energievoorziening, maar altijd een eigen keuze moeten kunnen maken.

De energietransitie is geen recht pad naar een vooraf gesteld einddoel. Met het bieden van lokale participatiemogelijkheden wil het CDA ruimte bieden aan inwoners en bedrijven om bij te dragen aan maatschappelijke doelen. Deze (wellicht sub-optimale) route is van belang voor het draagvlak voor het energie- en duurzaamheidsbeleid.

In veel situaties geldt dat energieopwekking de samenleving als geheel ten goede komt, maar lokaal voor overlast zorgt. Wij willen een eerlijke verdeling van lusten en lasten in de lokale gemeenschap.

We zetten in op maximale inwonersparticipatie bij grootschalig opwekken van energie. Dit begint met goed informeren en gebruik te maken van de lokale expertise. Kleinschalige lokale energiecoöperaties en lokale bedrijven worden hierbij actief betrokken. We willen dat onze inwoners als eerste financieel kunnen deelnemen en streven naar 50% lokaal eigendom.

Het opwekken van energie door middel van zon en wind heeft grote invloed op ons landschap. We willen dat de “Zonneladder” wordt toegepast. Eerst zon op het dak. Landbouwgronden en natuurgebieden worden zoveel mogelijk ontzien.

We kiezen voor meervoudige duurzaamheid. Onze schaarse grond wordt zoveel als mogelijk voor dubbel gebruik ingezet. We denken dan o.a. het overkappen van parkeerterreinen met zonnepanelen, opwek van wind en zon op dezelfde percelen en asbestdaken vervangen door een dak met zonnepanelen.

Om ruimte te houden voor innovatie, om in te kunnen spelen op nieuwe inzichten en omdat het gewenst is maatregelen te blijven toetsen op kosteneffectiviteit en hun impact, willen wij dat de lokale duurzaamheidsdoelstellingen synchroon (gaan) lopen met het klimaatakkoord.

In het duurzaamheidsbeleid kiezen wij voor de inzet van eenvoudige beleidsinstrumenten die kunnen rekenen op voldoende draagvlak en die langdurig worden ingezet. Met consistent beleid weten investerende partijen waar ze aan toe zijn.

In 2050 moeten de woningen in de gemeente van het gas af. Dit is een hele opgave. Voordat tot uitvoering wordt overgegaan wil het CDA dat zorgvuldige afwegingen worden gemaakt voor onze inwoners. Zo moet bekend zijn welke (regionale) warmtebronnen ingezet worden, op welke plekken en tegen welke prijs voor onze inwoners. Inwoners betrekken we voortijdig in de planvorming.

We willen dat de gemeente in het verduurzamen van wijken, gebruik maakt van de uitzonderingsmogelijkheid om te kiezen voor behoud en aanleg van gasnetten in de gemeente. Niet om gas te behouden voor de toekomst maar wel om de kans te geven aan nieuwe innovaties (zoals waterstof) die de gasleiding infrastructuur kunnen gebruiken. Het uitgangspunt is dat aanleg van gasnetten wordt gezien als laatste optie gezien de verduurzaming van de gebouwde omgeving richting 2050.

Het CDA wil proeftuinen starten om ondernemers, woningcorporaties en initiatieven uit de samenleving te laten experimenteren met duurzame projecten zoals energiepositief bouwen en energie-, en warmteopwekprojecten.

Het CDA wil energiearmoede tegen gaan. We zorgen ervoor dat extra uitgaven door maatregelen voor energiebesparing en isolatie van de woning voor inwoners betaalbaar blijven. Het CDA maakt zich er in de komende collegeperiode hard voor dat koopwoningen kunnen worden geïsoleerd met een (sociaal) krediet voor lagere en middeninkomens.

Circulaire economie

Het CDA wil dat de lokale overheid helpt door bewustwording en verbinding te zoeken tussen bedrijven, organisaties en lokale initiatieven die met circulaire economie bezig zijn.

De ruil- en deeleconomie groeit, cofinanciering en crowdfunding nemen toe. De lokale overheid steunt deze initiatieven.

Wij willen kortere ketens van het land naar het bord. Wat je van dichtbij haalt is verser, lekkerder en vaak minder belastend voor het milieu. Daarom stimuleren wij lokale coöperaties van boeren, winkeliers en consumenten om regionale producten op de markt te brengen en zo bij te dragen aan een sterke lokale en circulaire economie.

Duurzaamheid faciliteren

In de verduurzamingsopgave heeft de gemeente een voorbeeldfunctie. Wij gaan de verduurzaming van het maatschappelijk vastgoed (scholen, buurthuizen, verenigingsgebouwen en cultureel erfgoed) en bedrijventerreinen daarom actief ondersteunen en ontzorgen. Dit bespaart deze organisaties veel werk en leidt in veel gevallen tot lagere energiekosten.

Nieuwe scholen worden (bijna) energieneutraal gebouwd en hebben voldoende ventilatie. Voor bestaand onroerend goed wordt in beeld gebracht welke duurzaamheidsinvesteringen

noodzakelijk zijn. Voor bestaande schoolgebouwen is aanvullende aandacht voor luchtkwaliteit nodig.

Het CDA wil 'groepen' inwoners, organisaties en bedrijven die uit zichzelf met goede voorstellen voor de verduurzamingsopgave komen stimuleren. Daarbij willen we vooral inzetten op projecten en processen die op dit moment en zonder al te veel weerstand en risico te realiseren zijn.

Wij kiezen voor een gemeente die duurzaamheidsinitiatieven faciliteert. Met een gemeentelijke stimuleringslening wordt het voor alle inwoners en verenigingen eenvoudig om energiekosten te verlagen en een bijdrage te leveren aan verduurzaming.

Kleinschalige lokale energiecoöperaties vervullen een belangrijke plek in de verduurzamingsopgave. Het ontbreken van startkapitaal is een knelpunt. We helpen lokale energiecoöperaties in de startfase door garanties en of (voor)financiering te verstrekken.

Veel inwoners willen een persoonlijke bijdrage leveren aan verduurzaming en weten niet altijd hoe dat kan. Wij willen dat er een energieloket komt waar inwoners, sportverenigingen, bedrijven en instellingen terecht kunnen voor vragen en ondersteuning.

Bij de kaveluitgifte van woning- en bedrijvenlocaties willen wij een afdwingbaar duurzaamheidskader.

Bij de nieuwbouw van woonwijken wordt duurzaam, klimaatneutraal en meer groen de norm. We bevorderen mogelijkheden voor de opvang en het hergebruik van regenwater.

Duurzaam inkopen

We willen dat duurzaam inkopen de norm is. Zo willen we dat opdrachtnemers bij overheidsopdrachten gestimuleerd worden om zich in te zetten voor extra werk, of stageplekken, bijvoorbeeld voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

De gemeente heeft zelf een belangrijke voorbeeldfunctie als het gaat om duurzaam inkoopbeleid. Door werkzaamheden in bijvoorbeeld catering, productiewerk en (groen)onderhoud te beleggen bij deze doelgroepen bieden we elkaar de kans om een mooie invulling te geven aan maatschappelijke behoeften.

In het lokaal inkoopbeleid willen we stimuleren dat voldoende kans wordt gegeven aan lokale ondernemers voor bijvoorbeeld het groenonderhoud aan lokale hoveniers en onderhoud wagenpark aan lokale garages.

Een belangrijke voorwaarde voor duurzaamheid is nabijheid. We stimuleren regionale inkoop door de gemeente.

We willen dat de kennis en ervaring over maatschappelijk verantwoord inkopen in de regio wordt samengebracht om eenduidige criteria op te stellen. Hierdoor weten (lokale) opdrachtnemers waar zij aan toe zijn en hoe zij zelf met passende en innovatieve oplossingen kunnen komen.

Afvalbeleid

Nederland is op weg naar een meer circulaire economie, waarin hergebruik van producten op termijn de norm is. Zover zijn we nog niet, maar de wereld van de afvalinzameling is al wel volop in beweging. Dit maakt nieuwe keuzes mogelijk, en misschien ook noodzakelijk. Wij kiezen voor een gemeente die de afvalinzameling organiseert, en bewoners, ondernemers en organisaties prikkelt en met goed voorbeeldgedrag inspireert om de hoeveelheid restafval terug te dringen. Vanuit het principe: “de vervuiler betaalt” kan het invoeren van het re-cycle tarief, mits voldoende draagvlak, bijdragen bij een verdere terugdringing van restafval.

Het CDA wil dat de lokale overheid helpt door bewustwording en verbinding te zoeken tussen bedrijven, organisaties en lokale initiatieven die met circulaire economie bezig zijn.

Wij kiezen voor een afvalbeleid, waarin hergebruik van materialen als glas, papier, plastics, elektrische apparaten en textiel voorop staat. Bij de keuze welke manier van inzamelen het meest voordelig is betrekken wij bewoners, bedrijven en organisaties.

Schone lucht

Velsen ligt al meer dan 100 jaar onder de rook van de hoogovens, nu TATA Steel. Toch is luchtkwaliteit nooit eerder zo'n belangrijk thema geweest. De kwaliteit van de lucht die wij in Velsen inademen is goed genoeg en het raakt onze gezondheid en leefomgeving. De zorgwekkende inzichten vanuit onderzoeken van het RIVM en de GGD stapelen zich de afgelopen jaren op. Actie is noodzakelijk ondanks dat er ook nog veel onduidelijkheden zijn over de oorsprong van sommige stoffen en de schadelijkheid ervan. De gemeente zal, hoewel ze dat niet zelfstandig kan afdwingen, meer moeten laten onderzoeken. Daarnaast zal de politiek in brede zin (lees: ook vanuit het Rijk en de Provincie) TATA moeten blijven aansporen om in hun transitie – naast CO2 uitstoot – zo snel als mogelijk de uitstoot van schadelijke stoffen te beperken.

Maar de luchtkwaliteit in Velsen wordt niet alleen door TATA beïnvloed. Er zijn meer factoren, denk aan de industrie, bedrijvigheid, mobiliteit en scheepvaart, maar ook het steeds meer hout stoken door particulieren. Een belangrijke eerste stap op het gebied van gezondheid en luchtkwaliteit is het afgelopen jaar gezet, maar dit thema mag, in het belang van alle Velsenaren, niet losgelaten worden.

4. Een dienstbare en beschermende overheid

De samenleving staat voor ons centraal. De gemeentelijke overheid is dienstbaar aan de samenleving en is er voor inwoners en ondernemers.

De overheid is er om samenleven mogelijk te maken voor ons allemaal. Een betrouwbare overheid stelt duidelijke grenzen en geeft mensen zekerheid. De overheid is er ook om onrecht te bestrijden, ze moet rechtvaardig zijn. En, de overheid moet zorgen voor mensen die kwetsbaar en afhankelijk zijn.

De gemeentelijke organisatie moet duidelijk, transparant en slagvaardig zijn. Inwoners en ondernemers behoren actieve medewerking en goede, tijdige en begrijpelijke informatie te krijgen. De integraliteit is de basis bij beleid en uitdagingen. Inwoners en ondernemers moeten echt kunnen meedenken, meepraten en meebeslissen in het gehele proces. Hierbij is het ook belangrijk om inwoners en ondernemers regelmatig een terugkoppeling te geven. Om bepaalde zaken gerealiseerd te krijgen, moet er goed onderhandeld worden met hogere overheden. We hebben korte lijnen met de provinciale en landelijke CDA-fractie, we kunnen zaken snel aankaarten, aanpakken en doorpakken.

Samenleving aan zet

Participatie moet echte participatie zijn, inwoners moeten mee kunnen denken over oplossingen in hun directe omgeving of inbreng kunnen leveren aan beleidsnota's. De gemeente is er immers voor haar inwoners.

Wij willen de denkracht, daadkracht en betrokkenheid van inwoners maximaal benutten. Daarbij zoeken we nadrukkelijk naar mogelijkheden om inwoners, die zich minder laten horen, te bereiken.

Om het draagvlak in de samenleving voor ingrijpende besluiten te vergroten (bijvoorbeeld op gebied van duurzaamheid, mobiliteit en begroting), starten wij een proef met een lokaal burgerberaad. In zo'n beraad worden inwoners bij loting aangewezen om in het voortraject de politiek te adviseren. We willen ontdekken hoe dit ondersteunend kan zijn in de beeldvorming van de politiek. De definitieve besluitvorming ligt bij de gemeenteraad.

Wij willen dat de gemeente de lokale kennis benut door expertpanels in te zetten rondom specifieke onderwerpen. In onze gemeente wonen veel mensen die kennis hebben van specifieke onderwerpen die in de gemeente spelen. Bijvoorbeeld omdat zij werken rondom de energietransitie, omgevingswet of binnen het sociaal domein. Mensen geven aan dat ze hun professionele kennis vrijwillig in willen zetten voor hun eigen leefomgeving.

Het CDA wil dat dienstverlening dichtbij de inwoners en ondernemers wordt aangeboden én waar mogelijk digitaal. Tenzij de situatie om maatwerk vraagt bijvoorbeeld in de zorg (sociaal domein) waar vaak kennis van de specifieke situatie vereist is om goede diensten te verlenen.

Het CDA is voor het uitdaagrecht (Right to challenge). Als inwoners een project sneller, goedkoper of met meer draagvlak uit kunnen voeren dan de gemeente, moet hiervoor ruimte worden gegeven.

Initiatief uit de samenleving voorrang geven moet normaal worden. De gemeente hoeft niet alles zelf te doen. Bij zoveel mogelijk projecten moet de gemeentelijke organisatie zich afvragen of zij zelf aan de slag gaan of dat ideeën van de inwoners uitgevoerd kunnen worden.

Wij willen dat in de planningsfase (vroege fase) overleg plaatsvindt met omwonenden en er gelegenheid is om mee te denken. Dit doen we om goede ideeën te verzamelen en zodat bezwaarprocedures minder nodig zijn.

Veiligheid

Mensen moeten zich thuis, beschermd en geborgen voelen. Dit geldt te meer voor gezinnen met kinderen en ouderen. Een veilige gemeente vraagt om stevige maatregelen. Geen woorden, maar daden. Wij richten ons in het bijzonder op het tegengaan van criminaliteit die een grote impact heeft op het slachtoffer, diens directe omgeving en het veiligheidsgevoel in de samenleving, zoals ondermijning en woninginbraken. Maar ook op thema's als verkeersoverlast, veilige schoolomgeving en openbare ruimte.

We waarderen de rol van de wijkagent en boa's in onze wijken en dorpen. Zij moeten als ogen en oren van de buurt ook daadwerkelijk aanwezig en benaderbaar zijn in de buurt. Ook de eerste ervaringen met jeugdboa's zorgen voor positiviteit. Naast het verhogen van een gevoel van veiligheid zijn zij bij uitstek in staat verbinding te leggen met jongeren. Zij hebben daarmee een sterk preventieve werking. CDA is voorstander van het vast in dienst nemen van enkele jeugdboa's.

Ondermijning is criminaliteit die de bovenwereld met de onderwereld vermengt en dat tast onze rechtsstaat aan. Drugsdumpingen in een bos, mensen die onder bedreiging of chantage een zolder moeten afstaan voor een illegale hennepplantage, winkels waar je nooit een klant ziet of een drugslab midden in een woonwijk. Zomaar voorbeelden van ondermijning die in onze gemeente (kunnen) voorkomen. Dat moeten we stoppen. Wij willen dat de gemeente samen met politie, belastingdienst en andere organisaties optrekt om ondermijning tegen te gaan.

We willen een nul-beleid voeren als het gaat om coffeeshops in onze gemeente. Voor bestaande coffeeshops verbieden we de verkoop aan toeristen.

Wij willen dat inwoners signalen van ondermijning anoniem kunnen melden. Wij willen dat onze inwoners voorlichting krijgen over ondermijning, concrete voorbeelden en waar ze signalen anoniem zijn te melden.

Wij willen dat (mobiele) cameratoezicht een mogelijkheid is om in te zetten op plekken met langdurige ernstige overlast of onveilige situaties. Cameratoezicht werkt preventief, draagt bij aan de veiligheidsbeleving en ondersteunt de opsporing van daders.

Cultureel erfgoed

Wij tonen respect voor onze waarden en ons cultureel, religieus, agrarisch en historisch erfgoed en feesten van gemeenschappelijkheid, zoals Kerst en carnaval.

Wij willen dat er een toekomstvisie komt van ons cultureel- en religieus erfgoed. Een door het Rijk gemaakte inschatting laat zien dat er de komende jaren tussen 30 en 80% van alle Nederlandse kerken leeg kan komen te staan. Om ons erfgoed voor de komende generaties bewaard en toegankelijk te houden willen we hiermee het keuzeprocess van de eigenaars stimuleren en ondersteunen.

We investeren in het behoud van onze betekenisvolle en beeldbepalende monumenten. Behalve grotere restauraties ondersteunt de gemeente ook kleiner maar even waardevol cultuurhistorisch erfgoed, bijvoorbeeld door het verstrekken van kleine kredieten aan

particulieren. Niet betekenisvolle of respectloze monumenten (zoals bijvoorbeeld op het strand) horen niet in onze gemeente thuis.

Gezonde gemeentefinanciën

We willen dat de gemeente als een goede rentmeester met haar geld omgaat en gezond investeert. We vinden dat we duurzaam moeten omgaan met de financiële middelen die voorhanden zijn. Onze uitgangspunten voor het financieel beleid zijn: zorgvuldigheid, spaarzaamheid, transparantie en gematigde lokale lasten.

Wij willen in principe dat de gemeente alleen de Rijksinkomsten inzet voor taken die we van de Rijksoverheid krijgen. Wij willen niet dat we onze zorgplicht-taken voor onze inwoners verwaarlozen door investeringen in andere landelijke doelstellingen (zoals duurzaamheid) zonder adequate financiën vanuit het Rijk.

We willen niet dat de ozb (onroerende zaakbelasting) wordt verhoogd om nieuw beleid uit te voeren. Verhoging van de ozb zetten we in principe als laatste mogelijkheid in om de begroting sluitend te krijgen. Echter kiest het CDA in eerste instantie voor nieuw voor oud beleid.

Wij vinden de functie van een rekenkamer in de gemeente belangrijk voor projecten met grote belangen voor de inwoners en/of risico's. Een rekenkamer(functie) moet in staat zijn om te kunnen bepalen of het gemeenschapsgeld zorgvuldig en zinnig is uitgegeven. Het CDA Velsen is voorstander van een regionale rekenkamer bijvoorbeeld op IJmond niveau.

Waarden en tradities in de samenleving

Het CDA is een partij van en voor mensen die een positieve bijdrage willen leveren aan onze steeds veranderende samenleving. Een samenleving waarin het individu, het 'ik', een steeds belangrijker plaats lijkt in te nemen. Maar ook een samenleving waarin je steeds vaker merkt dat heel veel mensen dat soort individualisme eigenlijk helemaal niet willen. Binnen verenigingen, scholen, (sport)clubs, samenwerkingsverbanden, kerken in de breedste zin van het woord, de familie en het gezin en ook gewoon op straat, zien we dat we met elkaar meer kunnen bereiken dan alleen.

Wij stellen een zorgvuldige afweging van belangen voorop. En wij laten ons inspireren door de Christelijke waarden, die nog steeds actueel zijn. Het CDA zoekt naar nieuwe vormen van samenwerking en bestuur, die passen bij een nieuwe tijd, maar die altijd mensen centraal stelt. Wij gaan voor een overheid die vertrouwen uitstraalt, daarnaar handelt en denkt in kansen; toekomstgericht!

Waarden en tradities helpen ons om ons thuis te voelen in een onrustige wereld. Wij ondersteunen initiatieven die hier een actieve bijdrage aan leveren op sociaal, cultureel of natuurgebied.

Wij erkennen de vormende en bindende waarde van kerkelijke en culturele verbanden en (sport-) verenigingen. Zij zijn dienstbaar aan de samenleving en de overheid moet hen daarin beschermen.

Regionale samenwerking:

Op bestuurlijk en organisatorisch vlak is regionale samenwerking essentieel. Wij moeten ons daar voor blijven inzetten, zonder dat wij daarbij aansturen op het verliezen van onze eigenheid en onafhankelijkheid. Maar het is wel die samenwerking die onze gemeente in staat stelt met voldoende expertise en slagkracht onze taken uit te voeren en onze ambities waar te maken.